

Onderzoek 'Leraren en pesten'

8 oktober 2015

Over het onderzoek

Dit online onderzoek, in samenwerking met 7Days, werd gehouden van 29 september tot en met 6 oktober. Er deden 912 middelbare scholieren mee. De uitslag is na weging representatief voor drie variabelen, namelijk leeftijd, geslacht en spreiding over het land.

Voor meer informatie over dit onderzoek kunt u contact opnemen met Lisette van Vliet: lisette.van.vliet@eenvandaag.nl en 06-12736193

Over het 1V Jongerenpanel

Het [1V Jongerenpanel](#) van tv-programma EenVandaag bestaat uit circa 5.000 jongeren tussen de 12 en 24 jaar. De uitslag van de peilingen onder het 1V Jongerenpanel zijn na weging representatief voor drie variabelen, namelijk leeftijd, geslacht en spreiding over het land.

1. Samenvatting

Scholieren: 'We hebben te weinig respect voor leraren'

Er zou meer respect getoond moeten worden aan leraren op de middelbare school, vindt tweederde (67%) van de middelbare scholieren. Dat blijkt uit een peiling van EenVandaag samen met jongerenkrant 7Days onder 900 middelbare scholieren. Eén op de vijf (23%) ondervraagde leerlingen stelt dat er afgelopen schooljaar in hun klas minimaal één leraar structureel werd gepest.

Het CBS maakte onlangs bekend dat één op de tien leraren gepest wordt, vooral door leerlingen. In het onderzoek van EenVandaag en 7Days onder scholieren werd ook gevraagd waarom leerlingen nu juist die ene leraar pesten. Vaak komt dat doordat de leraar weinig gezag toont en geen orde kan houden, aldus de ondervraagden. Hierdoor daalt het respect, soms dus zelfs met pesten als gevolg. *'We zochten grenzen, die konden we niet vinden. Dus we konden steeds verder gaan',* aldus een deelnemer. *'Maar zolang ze geen orde kunnen houden verdienen ze ook niet zó veel respect.'*

'De cupcakes vlogen door de klas'

Doordat leraren niet altijd de overhand hebben en duidelijke grenzen aangeven, gebeurt het soms dat de leraar zelf het mikpunt wordt van structurele pesterijen. Vaak, zo geven ondervraagden aan, worden er roddels verspreid, negeren ze de leraar of intimideren leerlingen de docent door bijvoorbeeld propjes te gooien of iets op het bord te schrijven. Ook het maken en verspreiden van foto's of video's van de leraar komt voor.

'De leraar voor gek zetten. Foto's maken. De les verstoren. Grote mond tegen de leraar hebben,' somt een leerling op. *'Ik heb meegemaakt dat leerlingen zo ver gingen met pesten en irriteren dat de lerares huilend de klas uit liep.'*

Andere ondervraagden zeggen:

'Er was een filmpje gemaakt in de klas over een blunder van een wiskunde leraar, ook werden er veel foto opgezocht van leraren die ze bijvoorbeeld op social media hebben gezet, en die werden dan uitgebreid bekeken en over gepraat, het waren vaak hele gênante foto's.'

'Hij werd genegeerd en we gooiden cupcakes naar zijn hoofd.'

In veel gevallen, zo geven de scholieren aan, wordt het pesten niet opgelost en gaat het het hele schooljaar door. De helft van de ondervraagde scholieren geeft aan dat ze wel medelijden hadden met de gepeste leraar.

Wat moet er gebeuren, zodat leraren weer de regie krijgen? Hierover wordt straks gesproken in Radio EenVandaag om 16:00 uur op Radio 1. Gijs Rademaker zal de uitslagen van dit onderzoek presenteren en docent Rene Kneyber, auteur van 'orde houden in het voortgezet onderwijs', komt met oplossingen.

2. Respect voor de leraar

Wat maakt een leraar wat jou betreft een goede leraar? Je kan maximaal drie antwoorden geven*.

Top-3:

1. Dat hij/zij goed kan uitleggen:	81%
2. Dat hij/zij de lessen boeiend maakt / afwisseling biedt:	67%
3. Dat hij/zij enthousiast is:	50%

**Zie bijlage 1 voor alle antwoordopties*

Stelling: 'Leerlingen zouden over het algemeen meer respect moeten tonen voor leraren'

Eens:	67%
Oneens:	20%
Weet niet / geen mening:	13%

Waarom? Licht hier je antwoord toe (open tekstvak).

Hieronder een willekeurige selectie van de open antwoorden:

'Ligt er heel erg aan; ik vind dat je best vriendschappelijk met een leraar om kan gaan, maar dan moet je wel beleefd blijven. Sommigen doen echt heel bijdehand en tonen totaal geen respect, dat vind ik niet kunnen.'

'Zeker! Dit merk ik omdat men echt gezag moet uitstralen anders wordt men weggepest.'

'Soms gaan jongeren niet echt respectvol om met leraren, maar vaak ligt dat ook een beetje aan de leraar. De leraar kan dan geen orde houden.'

'Mijn ervaring is dat leraren die respect hebben van de leerlingen dit eerlijk verdienen en degenen die dat niet hebben het vaak ook niet verdienen. Als je goed de orde kan houden en een beetje zo'n les kan verzorgen waar niet iedereen bijna van in slaap valt krijg je vanzelf respect van de leerlingen. Als leraren hier moeite mee hebben voelen de leerlingen dit aan en gaan ze klieren waardoor het lijkt dat ze heel weinig respect hebben voor de docent, maar zolang ze geen orde kunnen houden verdienen ze ook niet zó veel respect.'

'Bij mij op school wel, maar niet bij alle leraren evenveel. Ik weet niet hoe het bij

andere scholen zit. Respect moet je als leraar natuurlijk ook verdienen; als je totaal geen orde kan houden of gemeen doet tegen leerlingen, krijg je vaak geen respect van de leerlingen. Verbeteren: cursussen voor leraren, gesprekken met brutale leerlingen.'

'Sommige leraren, vooral de docenten die over zich heen laten lopen, maar ook zij die slecht uitleggen en onredelijk zijn krijgen niet altijd respect. Soms is het ook gepast, aangezien sommige docenten echt waardeloos zijn, maar er zijn ook docenten die wel goed zijn, maar geen respect krijgen.'

Heb jij op de middelbare school ooit wel eens meegemaakt dat een leerling in jouw klas één van onderstaande dingen heeft gezegd / gedaan tegen een leraar? Je kan meerdere antwoorden aankruisen*.

Top-3:

1. Er werden roddels / geruchten over de leraar verspreid: 57%
2. Er werden (stiekem) foto's/video's van de leraar gemaakt: 51%
3. De leraar werd geïntimideerd (bv. door propjes te gooien of iets op het bord te schrijven): 50%

**Zie bijlage 1 voor alle antwoordopties*

- 20 Procent van de ondervraagde scholieren geeft aan dat iets dergelijks nooit hebben meegemaakt in hun klas.

3. Pesten van een leraar

Leraar gepest?

Graag zouden we willen weten of leraren wel eens gepest worden. Het verschil tussen plagen en pesten is dat het meerdere keren en gedurende een langere tijd gebeurt. We benadrukken nog eens dat je dit onderzoek anoniem invult.

Met 'pesten' bedoelen we over langere tijd negatief gedrag vertonen tegen een leraar, met als doel hem of haar te kwetsen. Denk aan het uitschelden van een leraar, intimidatie door iets als propjes gooien of zelfs een klap verkopen. Pesten kan ook indirect, door bv. roddels over een leraar te verspreiden of met negatieve berichten op social media. Als iets één keer gebeurt valt dit dus niet onder pesten.

Is er vorig schooljaar een leraar gepest in jouw klas door leerlingen?

Ja: 23%

Kan je aangeven op welke manier de leraar (of: de leraren) werden gepest door leerlingen in je klas? Je kan meerdere antwoorden geven*.

Top-3:

1. Er werden roddels en geruchten over hem/haar verspreid
2. Hij/zij werd geïntimideerd
3. Hij/zij werd genegeerd

*Zie bijlage 1 voor alle antwoordopties

Wat gebeurde er precies? Licht hier je antwoord toe (open tekstvak).

Hieronder een willekeurige selectie van de open antwoorden:

'Ik heb meegemaakt dat leerlingen zo ver gingen met pesten en irriteren dat de lerares huilend de klas uit liep. Het ergste was dat één van de leerlingen in de klas haar eigen dochter was...'

'Er was een filmpje gemaakt in de klas over een blunder van een wiskunde leraar, ook werden er veel foto opgezocht van leraren die ze bijvoorbeeld op social media hebben gezet, en die werden dan uitgebreid bekeken en over gepraat, het waren vaak hele gênante foto's. Ook worden leraren vaak niet serieus genomen, soms omdat de klas zo druk is, beginnen de leraren soms wel te huilen.'

'Tijdens de lessen werden er propjes gegooid, er werd tegen de leraar ingegaan op een harde manier en er werden foto's gemaakt.'

'Constant uitdagen, negeren, niet luisteren, brutaal zijn, uitlachen etc'

'Er werden cupcakes naar zijn hoofd, hij werd genegeerd.'

'Bij deze leraren werd vooral structureel geprobeerd om ze op de kast te jagen en de les te verstoren.'

'Mijn wiskunde docent was niet bepaald aardig tegen ons en kreeg vaak woeden aanvallen. Toen begonnen een aantal jongens uit de klas met expres veel herrie maken en hem bellen en whatsappen.'

'Helemaal EXPRES niet opletten en dingen op het bord schrijven en hele flauwe dingen over de leraar zeggen of roddelen.'

Bijlage 1

De antwoordopties op de volgende vragen zijn in random volgorde voorgelegd.

Wat maakt een leraar wat jou betreft een goede leraar? Je kan maximaal drie antwoorden geven.

Dat hij/zij goed kan uitleggen

Dat hij/zij gezag uitstraalt / orde kan houden

Dat hij/zij de lessen boeiend maakt / genoeg afwisseling biedt

Dat hij/zij enthousiast is

Dat hij/zij humor heeft

Iets anders, nl:

Weet niet / geen mening

Heb jij op de middelbare school ooit wel eens meegemaakt dat een leerling in jouw klas één van onderstaande dingen heeft gezegd / gedaan tegen een leraar? Je kan meerdere antwoorden aankruisen*.

De leraar werd uitgescholden

De leraar werd geïntimideerd (bv. propjes gooien, iets op het bord schrijven, herrie maken)

De leraar werd geduwd / kreeg een tik

De leraar zijn/haar spullen werden vernield / verstoopt

Er werden roddels en geruchten over de leraar verspreid

De leraar kreeg een klap / werd in elkaar geslagen

De leraar werd bedreigd

De leraar werd gepest via social media

Er werden (stiekem) foto's / video's van de leraar gemaakt

Nee, geen van bovenstaande

Weet niet / geen mening

Kan je aangeven op welke manier de leraar (of: de leraren) werden gepest door leerlingen in je klas? Je kan meerdere antwoorden geven*.

Hij/zij werd uitgescholden

Hij/zij werd geïntimideerd (bv. propjes gooien, iets op het bord schrijven, herrie maken)

Hij/zij werd geduwd / kreeg een tik

Zijn/haar spullen werden vernield / verstoopt

Er werden roddels en geruchten over hem/haar verspreid

Hij/zij kreeg een klap / werd in elkaar geslagen

Hij/zij werd bedreigd

Hij/zij werd gepest via social media

Er werden (stiekem) foto's / video's van hem/haar gemaakt

Nee, geen van bovenstaande

Weet niet / geen mening

